

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Protokoll fra møte i Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Sted: Skinnarbu nasjonalparkhotell, Møsvatn, 3660 Rjukan

Møtedato: Tirsdag 30. januar kl. 10.30-12.00

Møtedeltakere:

1. Samson Hamre, Voss (leder)
2. Arne Ramberg, Hol
3. Anne Gerd Nysveen, Ullensvang
4. Sondre Myrvang, Eidfjord
5. Brita Brun, Nore og Uvdal
6. Knut Erik Jordstøyl, Vinje (vara for Ane Killingtveit)
7. Siri Klokkestuen, Etne
8. Magne Jenbergsen, Tinn
9. Åsmund Bakka, Suldal
10. Ola Hov, Rollag
11. Unni Olsen, Vindafjord
12. Kristine Grønner Ohnstad, Aurland
13. Marianne Tangeraa, Sauda

14. Elisabet Øydvin Løvås, Hol (vara)
15. Jarle Rasmunnen, Ullensvang (vara)
16. Emily Hus, Eidfjord (vara)
17. Barbro Stordalen, Tinn (vara)
18. Frøydis Hansen Aasen, Rollag (vara)
19. Arvid Gilje, Aurland (vara)

Forfall:

- Hulda Thorbjørnsen, Ulvik (vara kunne ikke møte)

Sekretær Hilde Mari Omlid var referent. Kjetil Olav Heitmann og Turid Stray Sørensen fra Statsforvalteren i Oslo og Viken deltok på møtet henholdsvis for å observere og for å holde et innlegg om nemndas økonomi.

Møtetid = 1,5 timer. Tid til forberedelser = 0 timer.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Saksliste

2/24	Konstituering av nemnda – valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg
3/24	Delegasjonsreglementet
4/24	Villreinnemndas økonomi
5/24	Møteplan 2024
6/24	Invitasjon fra Telemarksforskning til å delta i en forskningssøknad om CWD-forvaltning
7/24	Kvalitetsnorm for Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya
8/24	Orienteringssaker
9/24	Eventuelt

Samson Hamre (s)
Leder

Hilde Mari Omlid
Sekretær

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

2/24 Konstituering av nemnda – valg av leder, nestleder og arbeidsutvalg

Forslag til vedtak:

Det foreligger ingen forslag til vedtak fra sekretær ettersom nemnda skal konstituere seg selv. Det skal velges leder og nestleder. I tillegg kan nemnda velge å utnevne et arbeidsutvalg for å behandle saker raskere og mer kostnadseffektivt.

Rollene til leder, arbeidsutvalg og nemnd er grundigere beskrevet i eget delegasjonsreglement.

Behandling i villreinnemnda:

Samson Hamre (Voss) ble foreslått som leder etter benkeforslag. Begrunnelsen var hans tidligere deltakelse i villreinnemnda og lang erfaring fra arbeid rundt Hardangervidda. Forslag ble vedtatt ved akklamasjon.

Arne Ramberg (Hol) ble foreslått som nestleder etter benkeforslag. Begrunnelsen var hans tidligere erfaring som nestleder for villreinnemnda, og at leder synes det er nyttig å ha en nestleder som han allerede har god kontakt med og lett kan diskutere saker med. Forslag ble vedtatt ved akklamasjon.

Nemnda besluttet å utvide arbeidsutvalget med ett medlem mer enn foregående periode, da leder representerer en kommune som ikke har så store areal innenfor nemndas villreinområder. Det er praktisk at arbeidsutvalget dekker størst mulig områder der nemnda forventer flest saker og mest aktivitet.

Anne Gerd Nysveen (Ullensvang), Sondre Myrvang (Eidfjord), Brita Brun (Nore og Uvdal) og Ane Killingtveit (Vinje) ble foreslått som øvrige medlemmer av arbeidsutvalget i tillegg til leder og nestleder. Ane Killingtveit var ikke til stede under møtet, men fortalte dagen før i et uformelt fellesmøte med hele nemnda at hun meldte seg som medlem i arbeidsutvalget hvis det ble aktuelt. Samtlige forslag ble vedtatt ved akklamasjon.

Det ble også foreslått at arbeidsutvalget har to varaer dersom medlemmer ikke skulle ha anledning til å stille.

Siri Klokkestuen (Etne) foreslo seg selv til 1. vara for arbeidsutvalget. Forslag ble vedtatt ved akklamasjon.

Magne Jenbergesen (Tinn) foreslo seg selv til 2. vara for arbeidsutvalget. Forslag ble vedtatt ved akklamasjon.

Vedtak:

Ny leder for villreinnemnda er Samson Hamre (Voss).

Arne Ramberg (Hol) fortsetter som nestleder.

Arbeidsutvalg består av leder og nestleder, i tillegg til følgende medlemmer:

- Anne Gerd Nysveen (Ullensvang)
- Sondre Myrvang (Eidfjord)
- Brita Brun (Nore og Uvdal)
- Ane Killingtveit (Vinje)

Varaer til arbeidsutvalget:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

- 1. vara: Siri Klokkestuen (Etne)
- 2. vara: Magne Jenbergsen (Tinn)

3/24 Delegasjonsreglementet

Forslag til vedtak:

Sekretær viste til delegasjonsreglement for 2020-2024 og behov for å revidere dette. Gjeldende delegasjonsreglement ble revidert 27. mars 2020. Delegasjonsreglementet fastsetter oppgavefordelingen mellom sekretær, leder, arbeidsutvalget og hele nemnda. Sekretær ønsker å utarbeide nytt forslag til delegasjonsreglement som nemnda kan vedta under vårmøte 12. april.

Behandling i villreinnemnda:

Sekretær leste gjennom oversikten over oppgavefordeling i delegasjonsreglementet 2020-2024.

Det er behov for å revidere noen ordlyder, som eksempelvis 'fylkesmann' til 'statsforvalter'. Det foreslås blant annet å legge inn et punkt om at arbeidsutvalget kan gi uttalelser til saker om friluftsfærd (kiting, hundekjøring, etc.), i tillegg til motorferdselsaker. Videre foreslås det at det kommer tydelig fram at varaer også skal motta referat og kopi av uttaler. Det foreslås også om punktet med organisert færd i to eller flere kommuner som skal behandles av hele nemnda, skal revideres.

Nemnda gir sekretær myndighet til å revidere delegasjonsreglementet, slik at dette kan vedtas under nemndas vårmøte 12. april. Sekretær ber om at nemndsmedlemmer sender inn eventuelle innspill fortløpende.

Vedtak:

Sekretær utarbeider nytt forslag til delegasjonsreglement, som nemnda gjennomgår og vedtar under vårmøte 12. april.

4/24 Villreinnemndas økonomi

Turid Stray Sørensen, økonomiansvarlig ved Statsforvalteren i Oslo og Viken, var til stede for å orientere om villreinnemndas økonomi, og særlig informere nye medlemmer om rutiner. Det er Statsforvalteren i Oslo og Viken som disponerer villreinnemndas midler etter tildeling fra Miljødirektoratet.

Behandling i villreinnemnda:

Økonomiansvarlig informerte tidligere og nye medlemmer av villreinnemnda om reglement og rutiner for utbetaling av kjøregodtgjørelse og møtegodtgjørelse. Det ble blant annet informert om at det ikke blir utbetalt møtegodtgjørelse for mer enn seks timer i løpet av en dag. Økonomiansvarlig informerte også om at hvis noen mener at de kan ha krav på erstatning for tapt arbeidsfortjeneste ved deltakelse i nemnda, så må de ta kontakt med henne og kunne dokumentere dette.

Økonomiansvarlig presiserte viktigheten av en god og forutsigbar økonomistyring av nemndas midler. Hun ber derfor nemndsmedlemmene fortløpende sende inn utbetalingskrav fra møter, slik at man unngår en opphopning av utestående krav mot slutten av året.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Vedtak:

Nemnda tar informasjon til orientering. Økonomiansvarlig samler inn personopplysninger til nye nemndsmedlemmer til å opprette utbetalingsprofiler. Økonomiansvarlig vil sende ut informasjonskriv om timeregistrering med framgangsmåte for nemndsmedlemmer.

5/24 Møteplan 2024

Villreinnemnda har to årlige fysiske møter hvor hele nemnda møtes, ett på våren og ett på høsten. Resten foregår oftest på Teams ved behov, gjerne i arbeidsutvalget. De fysiske møtene samkjøres med vår- og høstmøter for Hardangervidda, hvor Hardangervidda villreinutval er ansvarlig arrangør. Møtene går over to dager, hvor nemnda møtes dag 1, og gjerne treffer villreinutvalget for dialog. Dag 2 består av villreinfaglige foredrag fra aktuelle aktører, og er åpent for alle interesserte. Vårmøtene og høstmøtene er viktige møteplasser for informasjonsdeling og dialog med rettighetshavere, fjellstyrer, forvaltning og forskning.

Behandling i villreinnemnda:

Sekretær orienterte om at vårmøte for Hardangervidda blir 12.-13. april på Lampeland hotell, og ber nemndsmedlemmer om å holde av datoene. Sekretær orienterte også om at villreinutvalget ber om forslag til foredragsholdere og tema, og at nemndsmedlemmene er velkomne til å komme med forslag som sekretær kan videreformidle.

Tidligere nemndsmedlemmer som deltok på høstmøtet for Hardangervidda på Geilo 17.-18. november 2023 uttrykte at det faglige programmet på lørdagen ble for tett, og at det var for lite tid til dialog. Sekretær orienterte om at dette er arrangøren klar over, og forventer at dette blir bedre på årets vårmøte.

Vedtak:

Nemnda tar informasjon til orientering. Nemndsmedlemmene sender eventuelle forslag om foredragsholdere eller tema til sekretær.

6/24 Invitasjon fra Telemarksforskning til å delta i en forskningssøknad om CWD-forvaltning

Forslag til vedtak:

Marianne Singsaas ved Telemarksforskning har invitert villreinnemnda til å delta i en forskningssøknad om CWD-forvaltning. Sekretær har i forkant sendt nemndsmedlemmene et kort notat fra Telemarksforskning som presenterer prosjektet.

Prosjektet har tre hovedmål:

- a) Å studere prosessen og konfliktene på Hardangervidda fram til i dag for å lære av feil og suksesser
- b) Å arrangere dialogmøter og gruppearbeid for å bygge kapasitet for framtidig CWD-forvaltning
- c) Å utvikle bedre metoder for konflikthåndtering i forvaltningen

Prosjektet vil vare i fire år, og nemndas deltakelse vil bestå i å stille opp til intervjuer, hjelpe til med innsamling av dokumenter og å delta på gruppearbeid og dialogmøter. Telemarksforskning vil forsøke å legge deltakelsen til vår- og høstmøtene for Hardangervidda, og vil dekke utgifter for nemndas deltakelse

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Adresse: Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan

E-post: hardangerviddaområdet@statsforvalteren.no / Tlf.: 32 26 66 13

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

i prosjektet med midler fra Forskningsrådet. Telemarksforskning ønsker i tillegg å ha med Hardangervidda villreinutval, og inviterer også Statsforvalter, Miljødirektoratet og Mattilsynet til deltakelse i referansegruppe.

Behandling i villreinnemnda:

Nemnda snakket om muligheten for deltakelse i forskningsprosjektet, og det var bred enighet om at nemndas deltakelse vil være positivt. Nemnda diskuterte at forskningsprosjektet virker som et godt tiltak for å bygge bro mellom forvaltning, forskningen og rettighetshavere, og andre brukerinteresser.

Vedtak:

Villreinnemnda melder interesse for prosjektet, og sekretær tar kontakt med Telemarksforskning for å diskutere detaljer ytterligere.

7/24 Kvalitetsnorm for Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya

Forslag til vedtak:

I 2022 ble de ti nasjonale villreinområdene i Norge vurdert etter kvalitetsnorm for villrein som bedømmer om et villreinområde er i god, middels eller dårlig kvalitet etter ulike vurderingskriterier innenfor tre delnormer:

- 1) Bestandsforhold
- 2) Lavbeiter
- 3) Leveområde og menneskelig påvirkning

Det er det dårligste resultatet for de tre delnormene som bestemmer totalvurderingen. I desember 2023 ble de resterende 14 ikke-nasjonale villreinområdene vurdert etter kvalitetsnormen, i NINA-rapport 2372. Kunnskapsgrunnlaget i de ikke-nasjonale områdene er varierende, og flere av måleparameterne kan ikke inkluderes i vurderingen pga. for dårlig datagrunnlag.

Skaulen-Etnefjell villreinområde ble vurdert til dårlig kvalitet, med følgende vurdering av delnormene:

- 1) Bestandsforhold: dårlig
- 2) Lavbeiter: middels
- 3) Leveområde og menneskelig påvirkning: dårlig

Oksenhalvøya ble vurdert til middels kvalitet, med følgende vurdering av delnormene:

- 1) Bestandsforhold: god
- 2) Lavbeiter: middels
- 3) Leveområde og menneskelig påvirkning: middels

Forskrift om kvalitetsnorm for villrein artikkel 5 sier at når en fastsatt kvalitetsnorm for villrein i et villreinområde ikke blir nådd, eller det er fare for dette, bør Klima- og miljødepartementet i samråd med andre berørte myndigheter utarbeide en plan for hvordan kvaliteten likevel kan bli nådd. Spørsmålet er derfor om det i fremtiden skal utarbeides en tiltaksplan for Skaulen-Etnefjell, og om villreinnemnda i så fall skal påta seg en rolle som pådriver for denne prosessen. KLD prioriterer foreløpig arbeid med de nasjonale villreinområdene.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Adresse: Møsvannsveien 1149, 3660 Rjukan

E-post: hardangerviddaområdet@statsforvalteren.no / Tlf.: 32 26 66 13

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Behandling i villreinnemnda:

Nemnda diskuterte betydningen av kvalitetsnormen, og stilte spørsmålet om hvilken rolle vi kan ta videre. Klima- og miljødepartementet eller Miljødirektoratet har foreløpig ikke gitt noen signaler til villreinnemnda om hvilken betydning kvalitetsnormen vil ha for forvaltningen av Skaulen-Etnefjell og Oksenhalvøya, og fremtiden er noe usikker.

Vedtak:

Nemnda beslutter å diskutere kvalitetsnormen grundigere under vårmøtet 12. april.

8/24 Orienteringssaker

Sekretær orienterte om hendelser og saker siden nemnda sist hadde møte:

- 1) Merking av villrein, elg og hjort på Hardangervidda og omegn i 2024
NINA skal stå for merkingen på vegne av Miljødirektoratet. Det skal festes GPS-sendere på inntil 35 villrein, 10 elg og fire hjort. For villrein er også arealer i villreinområdene i Setesdal og Brattefjell-Vindeggen aktuelle. Merkingen skal utføres mellom 1. januar og 15. april 2024 med tillatelse fra Mattilsynet i forkant (vinterferie og påskeferie skal unngås). GPS-senderne på villrein skal være utstyrt med dobbel drop-off for å hindre dyrelidelser ved is-akkumulering.
- 2) Detaljreguleringsplan for SkiGeilo Lodge – Vestlia reiselivsområde
Svart ut administrativt med henvisning til uttale til varslet oppstart, 27.09.22. Villreinnemnda mente planen ikke hadde noen direkte innvirkning på villreinen på Hardangervidda.
- 3) Forslag til kitesone sør for Rv7 ble ikke realisert
Villreinnemnda fikk et forslag til kitesone sør for Rv7 på høring. Vi sendte en negativ uttale, og kitesonen ble ikke realisert. Nemnda har hatt flere søknader om kitekurs og arrangementer nær Rv7 på høring. Hittil har nemnda vært negative til søknader sør for Rv7, og aksepterende til søknader nord for Rv7. Dette er grunnlagt med nåværende situasjon med CWD og at vi ikke ønsker utveksling med Nordfjella-reinen. Det kom eksempelvis akkurat to løyver fra SFVL til ett arrangement og ett kurs nord for Rv7.
- 4) NVE - Mindre endring av et deponiområde ved Kalhovd turisthytte, flyttet litt øst, og store deler av gammelt og nytt område overlappet
Sekretær har svart ut administrativt at flyttingen ikke vil påvirke villreinen.
- 5) Vedtak om oppføring av to tilbygg til Maarfjellstugo er omgjort
Nemndas klage fra 2022 om oppføring av to tilbygg til Maarfjellstugo er tatt til følge av Statsforvalteren i Agder. Vedtak er omgjort.

Behandling i villreinnemnda:

Nemnda tar informasjonen til orientering.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

9/24 Eventuelt

Forslag til vedtak:

Det foreligger ingen forslag til vedtak.

Behandling i villreinnemnda:

Nemnda fortsatte her diskusjon om GPS-merking i villreinforvaltningen. Sekretær foreslår at dette blir et punkt på vårmøtet 12.-13. april, så nemnda kan diskutere dette grundigere.

Det har kommet ønske fra nemnda om å ta i bruk nettside eller program for enklere deling av dokumenter. Sekretær foreslår å prøve Teams til å dele spesielt interne filer til saksforberedelser. For noen år tilbake ble møttereferater delt på villrein.no, så de lå allment tilgjengelig. Nemnda ønsker å se på muligheten for å videreføre dette.

Dette konstituerende møtet var en del av en opplæringsssamling på to dager, og nemnda ble enige om en total møtegodtgjørelse for begge dagene, 6 timer for 29.01.24 og 3,5 timer for 30.01.24.

Vedtak:

Sekretær sørger for at diskusjon av GPS-merking i villreinforvaltningen blir et punkt på vårmøtet 12.-13. april.

Sekretær starter en prøveordning med Teams for å dele dokumenter internt i nemnda. Sekretær tar kontakt med nettsideansvarlig for villrein.no, for å høre om muligheten for å publisere møttereferat her.

Nemnda blir enige om møtegodtgjørelse på 6 timer for 29.01.24, og 3,5 timer for 30.01.24.